

ECONOMIA ■

L'edat de jubilació va superar per primera vegada els 65 anys a l'Estat espanyol

MÚSICA ■

Els Amics de les Arts anuncien nova gira i nou disc

EL

MAGAZÍN

Núm. 316

Divendres, 16 de febrer de 2024

ÒSCAR FERNÁNDEZ

"La ràdio arriba a cent anys amb bona salut perquè ha estat capaç d'adaptar-se"

ALBERT LLIMÓS

ENTREVISTA

ÒSCAR
FERNÁNDEZ

**“Un ‘streamer’
també està fent un
programa de ràdio,
encara que no en
diguem així”**

A la ràdio, Òscar Ferrnández (València, 1973) hi ha fet tots els papers de l'auca. Des dels esports, on va començar, fins a magazins passant pels informatius. Actualment dirigeix el 'Catalunya migdia' de Catalunya Ràdio, on també és el cap d'Informatius. Des de l'any 1996, la ràdio pública del país és casa seva. Aquesta setmana va celebrar el Dia Mundial de la Ràdio fent el programa en directe des d'una escola, la Vedruna de Tona, on fa trenta anys que hi ha una ràdio escolar.

**Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós**

A l'edat provecta de 100 anys, un segle de ràdio a Catalunya, semblaria que la ràdio hi arriba amb prou bona salut, no?

Jo diria que sí. A diferència d'altres mitjans, ha estat capaç d'adaptar-se als nous temps. S'ha reconvertit a l'era digital a través del pòdcast, amb un telèfon mòbil ens pots sentir des de tot el món o escoltar-nos en un altre moment. Les eines tècniques ens han fet guanyar en rapidesa: ara mateix passa qualsevol cosa i pot anar-hi un periodista amb un mòbil i tenir una connexió amb bon so. L'essència, però, continua sent la mateixa.

Millor que la televisió convencional o que els diaris...

És veritat que estem a les portes de veure a la ràdio el mateix que ha passat a la tele. Encara hi ha molta gent que ens escolta per la via analògica de l'FM, al cotxe o amb un transistor. Però cada vegada són més els que trien el programa que volen sentir en cada moment. Ens podem fer la programació a la nostra mida, i sentir un programa d'esports o el *Crimis* encara que estiguin fent en directe un informatiu general.

La crisi dels mitjans també té un component generacional: els joves consumeixen cada vegada menys diaris de paper (amb prou feines digitals) o televisió convencional. I la ràdio?

Ara mateix, la gent més jove tampoc escolta ràdio. O més aviat, la que nosaltres entenem com a ràdio. Però jo tinc fills adolescents i quan els veig que estan seguint un *streamer*... està fent

ràdio encara que no en diguem així. T'està fent arribar un missatge amb la paraula. I tots teniem la sensació que amb les noves tecnologies volien coses molt curtes, molt *picades*, i ara veus que s'estan hores seguint algú que està fent el mateix discurs... i que en el fons acaba fent un programa de ràdio, encara que sigui venut d'una altra manera, no difós a través de l'FM, amb el component visual i amb un llenguatge propi. Al final, no és més que una evolució com la que hem seguit tots els mitjans. Estic convençut que els meus fills continuaran escoltant ràdio, encara que sigui molt diferent de la que faig jo i se'n digui un altre nom.

El pòdcast sí... però aquella màgia del directe és insubstituïble, no?

I torno a l'exemple dels meus fills. El partit del Barça se'l posen a la tele... amb l'àudio en directe de la ràdio. Aquests dies que estem seguint les protestes dels pagesos, per exemple, la potència que té la ràdio de tenir connexions a tot arreu on hi hagi un tall de carretera... tu saps que si està passant alguna cosa, t'ho explicarà la ràdio. A través de les xarxes socials pots tenir una primera informació però t'ho podem ampliar més, posar-hi context, i amb l'aval d'algú que ha treballat la informació.

A vostè, el tornem a sentir en un informatiu aquesta temporada. Però poca gent ha tocat tant tecles diverses a través de les ones.

Soc molt tastaolletes, i em canso força de les coses. Vaig començar per poder fer ràdio esportiva, de petit el meu somni era aquest. Però quan ja hi portava uns anys, vaig tenir el cuquet de provar altres coses que em van agradar. No sabia dir-li

“S’han accentuat les bombolles. Hi ha gent que només consumeix els mitjans que li diuen les coses que vol sentir. Crec que és un empobriment del discurs, l’ideal és escoltar arguments per fer-te la teva visió”

matiu clàssic en qualsevol ràdio com és el que es fa enmig de la jornada.

Encara tenim aquesta idea d’una ràdio rigorosa, seriosa, confirmant per dues fonts totes les informacions... però a la vegada estem en un món de la immediatesa en què si tragues molt a donar una notícia, se t’avança tothom. La convivència entre les dues voluntats, la de mantenir el servei públic sense perdre el rigor i la de no fer esperar l’audiència ha fet que haguem canviat la manera de preparar les notícies. Ens ha costat una mica treure’ns de sobre aquest encarcament del qual teníem una certa fama. I em sembla que ho hem aconseguit, no només als informatius. S’estan fent programes a Catalunya Ràdio que són un model de modernitat en el llenguatge que utilitzem, en el tractament del pòdcast...

L’informatiu d’autor, que seria el Catalunya nit amb el fitxatge de Manel Alias, aniria en aquesta direcció, també?

L’època en què la gent arribava a la nit sense saber què havia passat durant el dia i que, per tant, la ràdio li havia d’explicar ja ha passat. La immensa majoria de persones que connecten la ràdio a partir de les 10 de la nit, les notícies ja les saben. Nosaltres les continuem explicant per si algú no se n’ha assabentat, però era una evolució: tractar temes diferents, donar-li molta personalitat... Un informatiu d’autor, marcat per qui el condueix. I aquesta hora de la nit s’hi presta. Al migdia seria impossible, tu pots intentar-ho i a la 1 et passa alguna cosa que et fa capgirar l’escaleta.

Cosa que us deu passar tot sovint...

I que per una part és una murga. Però per l’altra és l’adrenalina d’aquesta feina. És quan diem que ens ho hem passat bé, els moments que donen ple sentit a la feina que fem.

La repercussió que veieu que té algun tema a les xarxes us pot fer repensar l’escaleta del programa també?

Les xarxes tenen les dues vessants. Per una banda t’arriben moltes informacions des de llocs impensables, pots tenir notícies de l’altra punta del món. Però per altra banda, no tot el que hi ha és real, i no tot interessa al cent per cent. Hem de pensar que són una part de la societat, no el tot. Una part igual de respectable que les altres, no les estic criticant, però un fet que té molt de predicament a Twitter no té per què ser el que està comentant tothom al carrer. Hem de trobar el punt d’equilibri entre parlar del que es comenta a les xarxes sense que això monopolitzi la nostra escaleta.

Va fer informatius en el moment àlgid del procés. El recordo el dia 1 d’octubre de 2017, per exemple...

Sí. I no sabíem mai què passaria. A vegades fèiem broma que anàvem amb la motxilla a la ràdio per si de cas. De programes especials que començaven al migdia i acabaven a les 9 del vespre, uns quants...

La intensitat ha baixat, és clar. L’interès de l’audiència per aquest tema, també? L’heu hagut de redimensionar, per dir-ho d’alguna manera?

Han passat dues coses. Per una part, el nivell d’intensitat ha baixat i hi ha cansament. Aquella situació d’estrès general no es podia mantenir. Una part de la societat s’ha adonat que, en el curt termini, no passarà una cosa com aquella. Hi ha la voluntat de recuperar altres temes que havien quedat una mica tapats. I el que s’ha accentuat són les bombolles. És a dir, que hi ha gent que només consumeix aquells mitjans que li diuen les coses que vol escoltar. Quan no ho fas, ets un venut, un traïdor, un espanyol o un *indepe*, un *lazi* o un fatxa segons qui t’ho digui. I deixen d’escoltar-te o llegir-te. Però això em sembla que és un empobriment del discurs perquè l’ideal és que escoltis diferents arguments per fer-te la teva idea, la teva visió de les coses.

El fet de ser ràdio pública us posa un plus d’exigència en aquest objectiu de reflectir la diversitat?

L’avantatge és que la gent que treballem a TV3 o Catalunya Ràdio ho tenim molt interioritzat. Sabem que tenim una feina a fer i estem molt contents de fer-la. Per això també ens dol quan ens acusen de no fer-la. Ningú ens obliga a fer un tema o un altre, i ningú no ens dicta les notícies, ja l’hi dic jo. És la nostra professionalitat, que pot ser encertada o equivocada, però són decisions que prenem nosaltres.

El cap d’Informatius nota, a part de la pressió dels EGM, la pressió de la comissió de control del Parlament? Allà on va un polític a queixar-se de com han tractat un tema o un altre, o el que ha tret el cronòmetre per mesurar si han sortit més els rivals que ells?

Menys del que sembla. Sí que hi ha un control. Però els anunciants, les grans empreses, també intenten controlar els mitjans. O les entitats potents. No només els polítics. Faci una cosa que no els agradi, veurà quines queixes. En la teva feina hi ha aguantar-les, donar-los la raó quan la tenen o dir-los que estan equivocats. Òbviament, el meu telèfon és obert perquè qui sigui pugui fer qualsevol observació sobre el que fem. L’únic que demano és tenir els arguments per defensar-ho.

Ve un gran any internacional: Israel i Gaza, Ucraïna que segueix, eleccions a Rússia i als Estats Units...

És una dificultat, però també un d’aquells contextos en què els mitjans públics podem treure pit. Tenim una xarxa de corresponsals als principals llocs d’interès del món per explicar-ho amb perspectiva catalana. I un coneixement adquirit, perquè ja fa anys que la tenim, i que hem tingut corresponsals de guerra, també. Quan arriben aquestes situacions, podem lluir aquest coneixement. En el moment que va esclatar la guerra d’Ucraïna, es van fer estudis qualitius –no només quantitius– de l’audiència i van donar molt bones mesures de la credibilitat i la satisfacció de l’audiència sobre com havíem informat del conflicte. I no oblidem que, a més d’això, hi ha el gran tema del canvi climàtic i la sequera.

La credibilitat és el gran repte de tots els periodistes. Podem fer tot l’esforç professional... però llavors sentim algú conegut que et diu “jo m’informo per les xarxes”.

Però si la gent creu que aquesta taula rodona on fem l’entrevista és quadrada, tu ja li podràs anar dient que no ho és. Però em nego a donar a la gent el que vol sentir, per respecte a l’audiència els donaré el que crec, professionalment, que els he d’explicar. Contrastat, amb veracitat. I penso que a la llarga es valora això. Ja comencem a ser conscients que per les xarxes rebem coses bones, però també de dolentes. Al final, darrere d’un mitjà hi ha algú que dona la cara. I sabràs a qui demanar-li responsabilitats. A les xarxes, no saps qui hi ha al darrere.

És un malalt de ràdio, vostè?

Potser no un malalt de ràdio com a tal, però sí que m’interessava molt l’esport, tots els esports. Narrava partits de futbol, a casa meva. I per això vaig fer-me periodista.

amb què em trobo més bé: ara torno a fer informatius i m’hi sento molt còmode, però a l’època que vaig fer magazins m’ho vaig passar molt bé. Tot i que el meu registre és més aviat seriós i potser lliga més amb els informatius, no m’agradaria encasellar-me. Per cert, l’Epar Moliner, amb qui vaig compartir el *Catalunya Migdia*, em va ajudar molt a sortir d’aquest posat seriós.

El Catalunya Migdia té una hora purament informativa i una de tertúlia, que ha recuperat una marca molt de Catalunya Ràdio. És aquest horari on hi havia hagut L’orquestra d’en Vendrell i en Barnils, o les Postres de música d’en Solé i Sabaté.

Hi havia aquesta voluntat, quan fa vuit anys vam recuperar el migdia de dues hores, que mantenim: recuperem un informatiu que després tingui aquesta hora del cafè, l’anàlisi de sobretaula. I la veritat que, a més de formar part de l’ADN de Catalunya Ràdio, la gent va respondre. Tot i que fer canvis a la ràdio sempre és un esforç i a l’EGM (Estudi General de Mitjans) li costa de mostrar-ho.

És la dada a què es remet tothom, però necessitaria una actualització?

Penso que sí, que s’hauria d’actualitzar igual com ho estem fent tots. El càlcul basat només en enquestes és obsolet, i li costa molt de detectar la ràdio digital, per exemple. Perquè si et connectes a una ràdio a les 5 de la tarda... estàs escoltant un pòdcast, un directe? En canvi, les audiències digitals, que sí que són faves comptades, no detecten els oients de l’FM. Som en un moment en què conviuen els dos sistemes. Mor una època i en neix una altra.

En els informatius, això també es nota? Vull dir en la manera de concebre i de preparar un infor-

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

L'engany de la meritocràcia

Que tothom té allò que es mereix gràcies al talent i l'esforç resulta una afirmació bonica, però dista força de ser una realitat. Encara que, teòricament, la gent comuna tingui accés a tot, en realitat les cartes estan marcades i hi ha qui competeix amb notoris avantatges. Va ser el sociòleg anglès Michael Young qui va encunyar, als anys cinquanta, el terme *meritocràcia* per definir l'aspiració de construir una societat on el triomf social no es basés en la procedència familiar sinó en la capacitat, l'esforç i el mèrit de cadascú. Un plantejament molt apropiat per als anys de desplegament de l'estat de benestar i de l'hegemonia d'un laborisme que, com tota la socialdemocràcia europea, marcava distàncies respecte al socialisme soviètic i construïa un imaginari de més equitat i justícia social, on el concepte d'*igualtat econòmica* es transmutava per *igualtat d'oportunitats*. Es plantejava que la transmissió intergeneracional de riquesa i influència disminuiria considerablement en la mesura que s'establissin mecanismes, lleis, que impedissin la perpetuació del predomini de les classes dominants i que regnés un sistema de castes o d'aristocràcia moderna. S'hi dibuixava un escenari d'igualació de possibilitats. L'accés a la salut i l'educació a tota la ciutadania es crea un element clau, com ho era que els llocs a l'administració o la política s'hi accedís segons els mèrits. Un ascensor social exemplar que aviat es va veure que no funcionaria, o només molt escassament.

El desig de les famílies acabalades de transmetre als seus descendents tot allò que pogués resultar un avantatge no s'ha pogut evitar. Continua funcionant, més

que mai. Tot progenitor desitja projectar-se als seus fills i farà el que sigui per obtenir avantatges, de manera injusta si és necessari. L'accés a l'educació resulta clau, bàsicament a l'etapa universitària, especialment al món anglosaxó, on les universitats públiques s'han constituït en un segon nivell educatiu per a la ciutadania de classe mitjana o treballadora, mentre que les elits recorren a destacades i enaltides universitats privades. Els títols són un senyal que s'accentua per accedir a les millors feines per la dis-

L'origen social continua sent determinant per establir la funció de cada generació a la societat

ponibilitat de capital social, contactes, per facilitar una inserció molt diferencial. Amb les excepcions que es vulgui, l'ascensor social funciona en pocs casos i resulta especialment difícil enfilarse als pisos alts on hi ha les elits. El sistema meritocràtic basat en els nivells d'estudis actua precisament a favor dels qui pretenia combatre en els seus privilegis. És un mecanisme que assegura la transmissió quasi dinàstica de la riquesa i la supremacia d'una generació a una altra. Allò que devia haver estat un instrument de mobilitat, ha acabat sent-ho de franquícia.

L'origen social, la classe, continua sent determinant per establir la funció de cada generació a la societat. L'ideal meritocràtic, és un ideal. La segregació social es manté. Qui ostenta capital eco-

nòmic i relacions socials adequades té cartes guanyadores. Mai no es deixen enrere les jerarquies establertes i heretades. L'estratificació social tendeix a perpetuar-se, calcificar-se. I més en la mesura que les elits dominants i la resta de la societat pràcticament no conviuen, no coincideixen, viuen en mons absolutament apartats. La segregació residencial hi té a veure, com ho té freqüentar clubs diferenciats, comerç, serveis i escoles diferents. El nou primer ministre britànic d'origen indi, Rishi Sunak, va reconèixer públicament no haver tractat ni conegut mai cap persona de classe treballadora. Per a les classes mitjanes i populars, la frustració evident de l'expectativa de la igualtat d'oportunitats resulta una poderosa força de malestar i d'humiliació. No és tant un sentit de classe el que els mobilitza, sinó la sensació que no tothom accedeix al que mereix. Haver estat víctimes d'un engany.

La manca d'igualtat d'oportunitats no només té a veure amb les possibilitats econòmiques de disputar la competició per la formació i accedir a centres d'elit. Té relació amb la diferent capacitat per valorar allò que pot resultar convenient, estratègic, per entrar en aquesta competició. Miranda Fricker, parla de l'existència d'una *injustícia epistèmica*, és a dir, els grups socials en posicions inferiors pateixen també una discriminació amb relació a la informació i el coneixement de què disposen. No es tracta de titulacions reglades, sinó del capital cultural al qual s'hagi pogut accedir des d'un determinat nínxol de la societat que pateix limitacions, i no sols econòmiques.

entorn en part, el cert és que ens assemblem més als pares del que pensem. Que quan passem de l'època adolescent, quan toca l'afirmació personal, en comencem una altra, de reconciliació amb els progenitors, i aquí és quan afloren aquelles semblances. Quan ens fem grans. Això que en famílies sense gaires problemes funciona de manera natural, en famílies amb més reptes, així en general, sense entrar en detall, també funciona. I els fills i filles han de fer un esforç suplementari per no caure en els errors dels progenitors.

Quan dic errors em refereixo a violència, agressivitat, addiccions, i aquest tipus de conductes disfuncionals. Hi ha exemples anònims de persones que han canviat aquesta tendència a assemblar-se als pares, perquè no volien prendre el relleu d'un comportament negatiu. És possible fer-ho, amb esforç, voluntat i acompanyament. Per a la resta, adonarnos que som amb un ganivet davant d'un tap de pot de llet és un bon senyal. Ens hem fet grans.

DE ROSSEGONS

Fer-se gran

Si em preguntés algú com sé que m'he fet gran, no tiraria de dates ni d'aniversaris, ni d'arrugues ni de cabells blancs. Al final, tot això no ens fa grans. Els aniversaris podrien ser una pista, si no fos que hi ha gent amb abundància d'anys que segueix amb actituds infantils. Les arrugues i els cabells blancs, la veritat, surten quan surten, i tampoc no són indicis de maduresa, sinó de decoloració i sequedat. Si algú m'ho preguntés, diria que m'he fet gran quan m'adono que m'assemblo cada dia més als pares i, a més, entenc per què feien o fan el que feien o fan. L'altre dia, em vaig descobrir amb un ganivet a la mà disposada a batallar amb el tap d'un pot de llet que em portava de corcò, i vaig saber amb certesa per què la meva mare no fa cas dels obrefàcils. Ni la meva mare ni la major part de la ciutadania: la teoria és que l'obrefàcil genera unes expectatives que no sempre –o gairebé– es compleixen,

i, a més, la major part de la població no fem exercicis d'enfortiment de les mans, així que un ganivet a prop és una bona manera de sortir del pas.

Hi ha més exemples i segur que més estesos d'allò que ens semblava, quan no érem grans, una fotesa. Per exemple, allò de no deixar-ho tot a última hora, o pensar abans de fer res. O altres de menys elevades, com ara no obrir la finestra quan la calefacció està en marxa, tancar el llum d'una habitació en sortir-ne, o més elaborades com que amb el llit fet i la cuina desocupada en marxar, a la tornada a casa la vida serà més fàcil.

A hores d'ara, sabem que la ciència fa estudis de qualsevol tema que ens puguem imaginar, i sobre la semblança dels fills o filles amb els pares i mares també n'han fet, i normalment agafen parelles de bessons per veure'n l'evolució. Tots els que jo conec afirmen que sigui per herència en part sigui per

Susanna Barquin

LLIBRES

NOTES DE LECTURA

Miquel Moreno Gayoso

Sylvia Beach, editora de l'‘Ulisses’

Aquesta obra de l'escriptora nord-americana Kerri Maher fou la seva aportació literària al centenari de la publicació de l'‘Ulisses’ (1922) de James Joyce. Un text que retrata, no només la biografia novel·lada de Sylvia Beach (1887-1962), sinó, també, el món literari francès al llarg dels anys de la Belle Époque, els escriptors de la Generació Perduda i la societat de la Gran Depressió.

Sent estudiant a Berkeley, Kerri Maher després d'adquirir per un dòlar el llibre de les memòries de Sylvia Beach, va apassionar-se per la cultura parisenca dels anys vint del segle XX. Fascinada per l'aportació cultural que suposà a París l'intercanvi entre escriptors francesos i de llengua anglesa, indaga en l'evolució històrica de la mítica llibreria Shakespeare and Company, fundada el 1919 per l'americana Sylvia Beach. Lloc d'acollida pels immigrants nord-americans que arribaven a París i editorial d'un únic segell: l'‘Ulisses’ de James Joyce. Maher és autora d'un blog de literatura juvenil que ha estat guardonat amb el *Innovations in Reading Prize*.

La llibreria Shakespeare and Company va ser realitat gràcies a la relació sentimental (1919 ai 1937) entre Sylvia Beach i Adrienne Monnier,

també llibretera. Ambdues, autores i traductores, compartiren la llarga i heroica lluita en l'edició de l'‘Ulisses’, censurat a Irlanda i als EUA pel seu contingut inapropiat i immoral. (Bàsicament pel capítol dedicat a Circe). La història de l'edició de l'obra més rellevant de tot el segle XX és el fil argumental central de *La llibretera de París*. La narració presenta la lluita pels drets d'autor d'una obra censurada, la seva difusió clandestina als EUA, gràcies a la intervenció d'Ernest Hemingway, les edicions pirates de Samuel Roth, les relacions entre l'entusiasta Beach i l'endeutat Joyce, el llarg procés judicial fins a l'autorització per ser editat. Maher tracta el feminisme i les relacions homosexuals de l'època i ens informa sobre les vetllades literàries a París.

Tot un conjunt de protagonistes secundaris, futurs escriptors famosos, van passar per la llibreria de Sylvia Beach: Valéry Larbaud, Jules Romains, James Joyce, N.B. Yeats, André Gide, Francis Scott Fitzgerald, Hemingway, Walter Benjamin, T.S. Eliot, Ezra. Pound, Gertrude Stein...

L'ocupació nazi de París i les amenaces rebudes per les SS obligaren Beach al tancament de la llibreria de la *rue de l'Odéon*. Fou internada durant sis mesos en un camp a Vittel. L'editorial Ariel publicà el 2008 les memòries de Sylvia Beach traduïdes per Roser Infesta.

LA LLIBRETERA DE PARÍS

Autora: Kerri Maher

Traducció: Eduard Sepúlveda

Editorial: Navona

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2022

Pàgines: 416

NOVETATS EDITORIALS

'No et refiïs dels teus records' Clàudia Pujol / Columna

Primera incursió en la narrativa de Clàudia Pujol, directora de la revista *Sàpiens*. I no ho ha fet amb una novel·la històrica, sinó amb una trama que parla de les xarxes socials i el seu poder quasi incontrolable. Ho comprovarà el protagonista, un conspiranoic que un dia envia als seus seguidors esqueles de la mort de cadascun. Una broma... fins que comencen a morir en la data assenyalada.

'Veus de mort als Encants Vells' Sylvia Lagarda-Mata / Comanega

Guanyador recent del Premi Santa Eulàlia de Novel·la, que premia obres sobre Barcelona, aquest relat combina fets històrics i homenajes literaris. A la Barcelona del segle XIX, el cas de l'anomenat *llibreter assassí*, tot i no ser real, va passar com a tal. I es va escampar més enllà de Catalunya. I si aquest cas hagués caigut a la taula d'Aguste Dupin, el detectiu creat per E.A. Poe?

'Tercer origen' Albert Villaró / Estrella Polar

Quan els pares de la Irene li proposen de deixar la ciutat per anar-se'n a viure a Llobarca, un poble aïllat del Pirineu, a la noia li sembla una bogeria de neorurals desnortats. Però quan esclata una pandèmia terrible, més que la covid, allà estan aïllats i prou segurs. I se li obre un nou món que inclou també l'amor. Una novel·la per a joves que homenatja el *Mecanoscrit* de Pedrolo.

'El parlar bleada' Gabriel Bibiloni / Ed. Moll

Amb el nom de *parlar bleada*, el lingüista Gabriel Bibiloni designa una forma de català que, a les Balears, s'ha produït per la interferència del castellà. I que es caracteritza, sobretot, per la pèrdua de la fonètica genuïna balear. No és un fet menor, al seu parer, perquè continua fent perdre la personalitat a la llengua. També és aplicable a altres dominis del català, on hi ha la interferència fonètica.

'La vaga de la Canadencà' Teresa Abelló / Navona

Al pròleg d'aquest llibre, l'historiador Agustí Alcoberro es pregunta si és veritat que hi ha dies que han fet història. I sens dubte, el 21 de febrer de l'any 1919 n'és un. Començava la vaga de La Canadencà, l'empresa que subministrava llum a Barcelona. La burgesia hi veia ombres de revolució soviètica. Els obrers, la lluita per un sou digne que portaria a la jornada de vuit hores.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

316

 CONSORCI PER A LA
NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

Repàs breu de les modificacions del 2023 del Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans

Quan acaba l'any solem fer balanç de tot, fem resums, compendis, síntesis, etc. Avui pasarem revista a algunes de les paraules que s'han incorporat al Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans l'any 2023.

Hi ha hagut dues tongades de noves incorporacions, al maig i al novembre. En la primera s'hi van afegir molts gentilicis nous relatius principalment a comarques del territori català, valencià i balear. Us els detallem a continuació:

Aneuenc -a: de les valls d'Àneu; anoïenc -a: de l'Anoia; franjolí -ina: de la Franja; garrafenc -a: del Garraf; lluçanès -a: del Lluçanès; maresmenc -a: del Maresme; montsianenc -a: del Montsià; pitiús - pitiüsa: de les Pitiüses; saforenc -a: de la Safor; segriànc -a: del Segrià, i terraltenc -a: de la Terra Alta.

Un altre mot incorporat d'ús molt popular és *birra*, que s'ha afegit al diccionari amb el significat de 'cervesa'.

En les actualitzacions no només s'hi afegeixen mots sinó que també s'hi incorporen nous significats a paraules ja existents. Per exemple, en el cas dels ordinals: primera, segona, tercera, quarta, cinquena i sisena ara també figuren en el diccionari amb el sentit de mar-

xes de l'automòbil.

El mot *signant*, a part de significar la persona que signa, ara també equival a la persona que s'expressa mitjançant la llengua de signes. I si continuem parlant de significats afegits, el mot *oncle* ara també és el marit de la tia, i el mot *tia* també pot ser la muller de l'oncle. De fet, ja s'entenia així en el món real, però ara consta també en el diccionari oficial. Pel que fa als mots *tiet* i *tieta*, que no consten en el diccionari oficial, però que són d'ús corrent, han estat escollits com a neologisme de l'any 2023, cosa que representa que juntament amb l'altre neologisme escollit, *viralitzar*, passaran per la valoració de l'IEC per determinar si s'incorporen també al diccionari normatiu.

I per acabar, dos apunts més aviat ortogràfics: podem escriure *estèreo* (com fins ara) o *estéreo* (accent obert o tancat) i també podem dir sense fil o sense fils per referir-nos a la comunicació sense cables. Estarem a l'aguait de les incorporacions del 2024.

Si voleu saber-les totes només heu de consultar aquesta pàgina de l'Institut d'Estudis Catalans: <https://dlc.iec.cat/Esmenes>, on les trobareu ben detallades.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

VIURE A CATALUNYA.
APRENEM CATALÀ
des de l'àrab

العيش في كتلونيا.
نتعلم الكتالانية
عن طريق العربية

Material didàctic per aprendre català adreçat a persones que tenen com a llengua primera l'àrab

amb el suport de:

EL 9 NOU

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Ho podeu trobar a: EL9NOU.CAT

UNITAT 01: Informació bàsica

MÚSICA

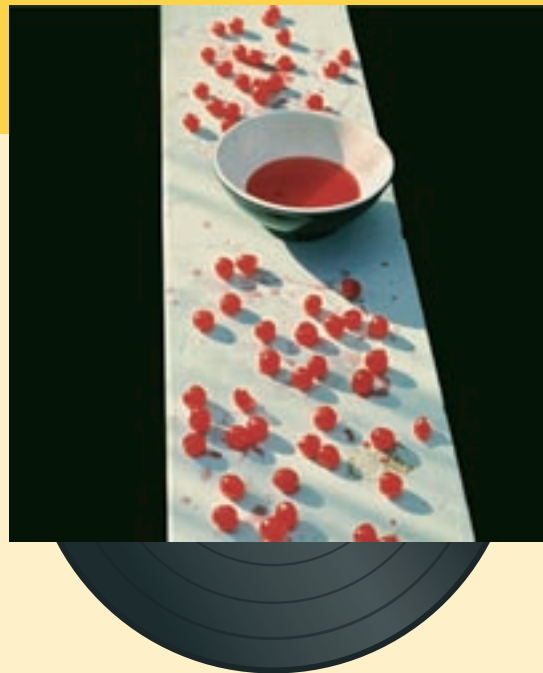
EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

PAUL McCARTNEY 'McCartney'

Capitol, 1970

El 10 d'abril de 1970, Paul McCartney anunciava la separació dels Beatles. Deu dies després, el 20 d'abril, es publicava aquest *McCartney*, el seu primer disc en solitari. I al cap d'un parell de setmanes, el 8 de maig, es publicava *Let It Be*, l'últim disc dels Beatles, gravat un any abans. No hi havia temps ni per descansar. *McCartney* és ben bé Paul McCartney en estat pur, amb les seves cançons inconfusibles de sempre, movent-se entre el rock i el pop més simple, però entranyable; alguns dels 13 temes, tots compostos per ell, amb prou feines arriben als dos minuts. L'àlbum el va gravar íntegrament a l'estudi de casa seva sense llogar ni músics, ni productor. I l'exbeatle toca tots els instruments que se senten, exactament 15, a més de posar-hi la veu, és clar. Només l'ajuda la seva dona, Linda, que en algunes cançons toca els teclats i fa les harmonies vocals. Destaquen temes suaus i melòdics,

com la gairebé folk "That Would Be Something", les intimistes "Every Night" i "Teddy Boy" i, per sobre de tot, la preciosa "Maybe I'm Amazed", possiblement el moment més rocker de l'àlbum. El disc va ser rebut amb sorpresa, més que res per la seva senzillesa si es comparava amb els últims discos dels Beatles, però amb el temps ha anat guanyant punts. Curiós que a la portada, una foto de Linda McCartney, no hi surti ni el nom del disc ni el del cantant. Només cires.

NOTES

Els Amics de les Arts anuncien nova gira i nou disc

La setmana passada Els Amics de les Arts van publicar *Les paraules que triem no dir*, un avançament del que serà el seu nou disc que es publicarà el proper dia 5 de març. El nou treball vindrà acompanyat també d'una gira que arrencarà el 12 d'abril al Teatre Municipal de Girona, en el marc del festival Strenes, i que seguirà el 18 de maig al Teatre Victòria de Barcelona. A part de les noves peces, la banda ja ha avançat que als directes d'aquest 2024 hi sonarà un repertori on no hi mancaran temes com *Jean Luc*, *Louisiana* o *els camps de cotó*, *Ja no ens passa* i altres clàssics que ja són himnes per a diferents generacions. Amb una trajectòria de gairebé 20 anys, Els Amics s'han posicionat com un dels grans grups de referència de la música en català. Polifacètics i carismàtics, amb l'estrena del nou disc el trio

demostra que es troba en un bon moment creatiu just un any després que traguessin *Allà on volia*. El nou disc, que es titularà com el *single* que ja han avançat (*Les paraules que triem no dir*), serà el seu setè àlbum d'estudi i s'editarà sota el seu propi segell, Pistatxo Records. El treball ha estat produït i mesclat entre Barcelona (Medusa) i Glasgow

(COD Studios). Roger Rodés i Manu Guix han estat els productors de quatre de les cançons del disc. La resta de temes compten amb la producció de l'escocès Tony Doogan, amb qui el grup havia treballat els seus tres discos anteriors, *Un estrany poder* (2017), *El senyal que esperaves* (2020) i *Allà on volia* (2023). Aquests darrers anys la banda no ha parat i el 2022 van fer realitat el seu somni de crear un espectacle musical amb *Pares normals*. I aquest 2024, la maquinària continua produint amb un nou disc, nova gira i projectes a la vista que els consoliden com un dels grups més estimats i sòlids del país.

EL TEST

Roger Verdejo, 'Verd'

Primer instrument que vas aprendre a tocar. El baix. **Primer grup/coral del qual vas formar part.** Akrimony. **Primer concert en directe?** Amb els Akrimony a l'Institut Vila de Gràcia de Barcelona. **Primer disc que et vas comprar?** *Made in Japan*, de Deep Purple. **Quants discos tens aproximadament?** Més de 400. **Salva'n tres.** *Kings of Metal*, de Manowar; *Seventh Son of a Seventh Son*, d'Iron Maiden, i *Master of Puppets*, de Metallica. **Grups o músics de capçalera.** Iron Maiden, Metallica, Rammstein. **Un concert (com a públic) per recordar.** El de la gira de *The Future Past Tour* d'Iron Maiden. Va passar pel Palau Sant Jordi de Barcelona el juliol de 2023.

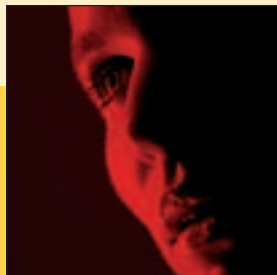
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

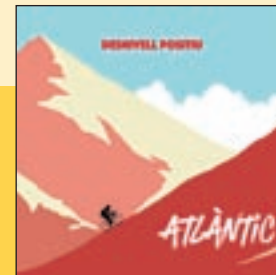
EL PONY PISADOR 'Ocells'

Amb aquest nou disc El Pony Pisador surt de l'àmbit del folk mariner i factura un treball obert i divers que agradarà al públic generalista (als seguidors d'artistes que es fan dir músics fent temetes des de casa amb l'autotune no, és clar). De les 11 cançons de l'àlbum en destaca "Un pardal al got de vi", on s'acosten a Jaume Arnella explorant la sonoritat de la cançó tradicional catalana, i la sardana "Els animals més bells", amb una lletra plena de jocs de paraules amb noms d'ocells. Si encara no heu pujat al pony, feu-ho amb *Ocells*. No us en penedireu.

CLARA GISPERT 'La petita mort'

Després de donar-se a conèixer el 2021 amb *On and On*, Clara Gispert hi torna amb un tercer disc, *La petita mort*. El treball és fruit d'un procés de crisi personal i testimonia un viatge on cada cançó representa una fita de superació i acceptació. Estilísticament la cantant barcelonina es llança de ple a la música electrònica i el pop, des de la nuesa clàssica de "Tu voz" fins a l'expansió simfònica de "Caic" passant per la cruesa de "L.A.M.E.R.T.E.", una peça amb dues parts. Salvant algunes distàncies, el treball recorda el *Començar de nou* de Paula Valls.

ATLÀNTIC 'Desnivell positiu'

La setmana passada es va publicar *Desnivell positiu*, el tercer disc de la banda de València Atlàntic, que, fent honor al seu nom, sonen poc *mediterranis* i molt atlàntics en el sentit més anglosaxó del terme. Tot i cantar en català, doncs, tenen un aire indie i *british* i a les 11 peces del nou treball facturen un pop elegant i elèctric que possiblement els servirà per endur-se el guardó a Millor disc pop als premis Ovidi 2024 (el 2020 ja se'l van endur per *Volem els ponts*). La portada, que té certa gràcia, és obra de Melanie Grimes.

GASTRONOMIA

Eva Remolina / AMIC

La dieta mediterrània

La dieta mediterrània és un patró alimentari saludable basat en els hàbits alimentaris tradicionals de les regions del Mediterrani, com ara Grècia, Itàlia i Espanya. Aquesta dieta es caracteritza per ser rica en aliments frescos, naturals i poc processats

Aquí tens alguns dels seus components principals:

■ ALIMENTS VEGETALS

La dieta mediterrània emfatitza molt en el consum de fruites, verdures, llegums, fruits secs i cereals integrals. Aquests aliments proporcionen una gran quantitat de fibra, vitamines, minerals i antioxidants.

■ OLI D'OLIVA

L'oli d'oliva verge extra és una font clau de greixos saludables en aquesta dieta. S'utilitza com a principal font de greixos en la cuina, tant per cuinar com per adobar i condimentar.

■ PEIX I MARISC

El consum regular de peix, especialment peix blau com la sardina, la tonyina i el salmó, és una part important d'aquesta alimentació. Així mateix, el marisc també és una font de proteïnes saludable.

■ CONSUM MODERAT DE LACTIS I OUS

S'inclouen de forma moderada els productes làctics com el formatge, el iogurt i els ous, com a fonts de proteïnes i nutrients.

■ CONSUM LIMITAT DE CARNS VERMELLES

Les carns vermelles es consumeixen amb moderació, preferint-se opcions de proteïnes més saludables com el pollastre, el conill o el bacallà.

■ CONSUM DE VI

El consum de vi durant els menjars està considerat part de l'estil de vida saludable. Es pren amb moderació i com a part d'una dieta equilibrada.

■ HERBES I ESPÈCIES

Les herbes fresques i les espècies s'utilitzen per condimentar els plats, afegint sabor sense la necessitat d'utilitzar grans quantitats de sal.

■ ACTIVITAT FÍSICA REGULAR

A més dels patrons alimentaris, la dieta mediterrània també emfatitza la importància de l'activitat física regular per mantenir un estil de vida saludable.

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

La seducció de les màquines recreatives

El nivell de derrota –o potser just tot el contrari– quan sortíem amb els amics el dissabte a la nit es reflectia en la nostra afició de concentrar-nos al voltant d'una màquina recreativa, introduir-hi una moneda de 25 pesetes i passar-nos el màxim de temps possible intentant aconseguir una de les deu millors puntuacions que ens permetés posar les nostres inicials o nom al rànquing de millors. Bé, de vegades també hi escrivíem Antonio Anglés, una broma que crec que només ens feia gràcia a nosaltres. I mentrestant aquells que s'havien passat la setmana assajant com fumar davant d'un mirall per semblar més interessants fracassaven majoritàriament a la pista de ball, i semblava que no s'ho passaven ni la meitat de bé que nosaltres. Tot i que després passàvem per davant de la zona de reservats i observàvem una estona com algunes parelles s'intercanviaven llepades a la llengua, i la sensació que teníem era just la contrària.

Un dels primers jocs on em vaig gastar els pocs estalvis que tenia era l'Space Invaders. Encara faltava molt temps perquè em deixessin sortir a la nit, però al Bar Catalunya del carrer de les Vinyes de Ripoll en tenien un que va ser testimoni de com els alienígenes solien liquidar-me abans de passar-me

la primera pantalla, amb una persistència gairebé superior a la que jo tenia per recrear-me en la misèria. Més tard va arribar el Pac-Man o comecocos, que mai va acabar d'enganxar-me del tot, el magnètic 1942 que emulava un avió durant la guerra del Pacífic de la Segona Guerra Mundial. A la sala recreativa

Lennon del carrer dels Valls, en tenien un on havies de fer girar una bola que movia la de la pantalla sobre una estructura en tres dimensions, i que mai més vaig tornar a veure.

Amb els anys van arribar les consoles domèstiques, que van suposar alhora la desaparició de les sales de màquines, tal com posteriorment la proliferació de canals de televisió i les plataformes en streaming van aniquilar els videoclubs. I amb les consoles, un Super Mario que primer havíem conegut com a secundari del Donkey Kong. Tot plegat ha derivat cap a unes màquines destinades només a fomentar la ludopatia sobre la base d'alinear cireres, maduixes o plàtans. I a un supervivent analògic com el futbolí, on l'última vegada que hi vaig jugar vaig acabar amb dolor als canells. Deu ser que sovint els exercito, però amb moviments excessivament lineals. Vaja, com quan anàvem al pub o la discoteca.

Divendres 30 de novembre de 1984
Capcom estrena el videojoc Arcade 1942: The Pacific Air War

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

JUBILACIONES MÁS TARDANES

L'edat mitjana de jubilació va superar per primera vegada els 65 anys a l'Estat espanyol. Els 65 anys era l'edat de jubilació abans que, el 2013 i en plena crisi financera, entrés en vigor una reforma que elevava progressivament l'edat fins a deixar-la en 67 anys el 2027. Aquest 2024, l'edat en què, en condicions normals, s'arriba a la jubilació està fixada en 66 anys i sis mesos. S'ha avançat en els anys que tenen, de mitjana, les persones que es jubilen, però no gaire en el diferencial amb l'edat legal. El 2013, quan va entrar en vigor la normativa que allargava el període de jubilació, l'edat mitjana en què els treballadors es retiraven era de 64,3 anys. Uns vuit mesos abans que quan hauria tocat. Ara s'arriba a 65,1 anys, que són uns 13 mesos abans. Convé matissar que si s'ha estat més de 38 anys cotitzant, l'edat de jubilació encara són els 65. Però aquest matís no acaba d'esvaïr el dubte sobre si aquell 2013 no es va anar massa lluny o massa ràpid a estirar l'edat de jubilació.

En tot cas, que els treballadors es jubilin més tard o que hagin hagut de cotitzar més temps per poder-se retirar comporta un avantatge per al sistema de la Seguretat Social. Augmenta els ingressos durant el període que una persona està treballant de més i retalla el temps que li estarà pagant prestació. Aquest és el principi que regia la decisió d'allargar l'edat de jubilació. Amb el sistema actual, basat en la solidaritat (els treballadors actuals paguen una cotització que els assegura cobrar en el futur, però els diners que ingressa l'Estat serveixen per pagar els pensionistes actuals), hi havia un risc seriós de col·lapse, perquè ha arribat el temps de jubilació de la generació del *baby boom* de les dècades dels 50 als 70 i no hi ha garantia que els llocs de treball que ocupen els treballadors d'aquesta generació siguin substituïts. I, si ho són, no necessàriament amb un sou més elevat, de manera que cal molta més gent treballant per poder pagar les seves pensions.

Durant molts anys, el sistema de Seguretat Social ha estat acumulant dèficits, perquè el que s'ingressava a través de les cotitzacions dels treballadors actuals no arribava a cobrir la despesa en pensions. Per corregir aquest problema, es va optar per fer

transferències directes, via pressupostos (és a dir, per la via de destinar-hi part dels ingressos dels impostos). Ara, els números de la Seguretat Social llueixen amb superàvits, fruit no només en part que hi ha més persones treballant i cotitzant que mai, sinó sobretot de les transferències pressupostàries, que arriben a 39.000 milions d'euros. De cada quatre euros que l'Estat destina a pensions, tres provenen de les cotitzacions, però un prové d'una solució que redueix el dèficit de la Seguretat Social a costa d'engrandir el dels comptes generals de l'Estat. Destinar recursos provinents d'impostos a quadrar els números de la Seguretat Social implica deixar de fer altres actuacions que també serien necessàries, des de carreteres fins a polítiques socials.

Com que aquesta és una situació que no es pot dir que sigui exactament sostenible, no es fa gens difícil pensar que el sistema de la Seguretat Social tornarà a viure moments de reforma. El que ha passat aquest any, que l'edat de jubilació s'ha allargat fins a superar per primer cop els 65 anys, no serà una situació estranya. Ja en els últims anys, s'han anat arbitrants mecanismes per fer més atractiu als cotitzants allargar més el temps que estan treba-

llant. I, de fet, un dels aspectes que ha contribuït a millorar els números, ni que sigui lleugerament i amb ajuda dels pressupostos, ha estat que hi ha hagut més treballadors que han allargat el seu període laboral. El percentatge s'ha doblat en els últims cinc anys. Llavors els que havien retardat l'edat de jubilació eren el 4% de nous pensionistes. L'any passat ja eren el 8%. També hi ha hagut menys jubilacions anticipades, probablement perquè els ajustos de grans sectors, com el financer, que utilitzaven aquest mètode per alleugerir plantilles (amb el suport implícit de l'Estat, que no ho va pas impedir), ja estava fet. Sigui com sigui, l'any passat el total de jubilacions anticipades va ser del 34%, quan cinc anys enrere representaven el 43%.

L'objectiu no amagat del govern és que es vagin incrementant les persones que opten per una jubilació més tardana. De fet, s'han aplicat mesures per afavorir-ho: s'augmenta lleugerament l'import de la pensió per cada any de més treballat (sempre que no se superi l'import màxim). El treballador està més temps cobrant el salari que tingui actualment i es veurà beneficiat amb una pensió lleugerament més alta. Per a l'Estat, l'avantatge és que està més temps sense pagar aquella pensió i més temps rebent la cotització del treballador.

El que s'espera en el futur és que encara apareguin altres fórmules per allargar l'edat de jubilació. Sobre la taula, hi ha mecanismes que permetessin fins i tot fer compatible el cobrament d'una pensió i el d'un salari (amb pesos del 50%). El punt de partida d'aquest tipus de mesura és que el treballador té la possibilitat d'escollir. Faltarà per veure si altres aspectes de la reforma tenen en compte aquesta llibertat d'elecció o, com ha passat més sovint del que seria desitjable, també hi haurà imposicions. Imposicions com la que va ser allargar l'edat de jubilació, que incidia més en la reducció de la despesa que en l'augment dels ingressos. Un augment al qual hi ajudaria que, a més d'incentivar jubilacions a edats més avançades, es propiciés que hi hagués també salaris més alts. En tot cas, en el futur deixarà de ser estrany veure treballadors actius amb 70 anys o més.

INDICADORS

Atonia logística

La contractació en el sector logístic català va caure un 39% el 2023 en comparació amb l'any anterior, fins als 507.491 euros per metre quadrat, segons un nou informe de Forcadell. Si es té en compte només el segon semestre, el descens es va accentuar un 57,5% en relació amb el mateix període del 2022, unes xifres que confirmen la tendència a la baixa dels darrers tres trimestres.

Inflació a l'alça

El nombre de societats mercantils constituïdes a Catalunya durant l'any passat va pujar un 8,8% en comparació amb el 2022, fins a les 20.646, segons les dades provisionals de l'Estadística de Societats Mercantils de l'INE. La tendència alcista es manté aquest gener, quan la constitució d'empreses va augmentar un 15,3% en comparació amb el mateix mes de fa un any, fins a les 2.163 companyies.

ALEGRIA INTERIOR

Toni Juclà / sodecaminar@gmail.com

'Hakuna matata'

No hi ha problema, diu el títol d'aquest article, en suahili. Dues paraules que ressonen gràcies, i sobretot, a la pel·lícula d'*El Rei Lleó*. De les que recordes de la teva infantesa i que segurament tornaré a mirar amb els petits de la casa. El meu record és la cançó: "*Hakuna matata* viu i deixa viure. *Hakuna matata* viu i sigues feliç, cap problema t'ha de fer sofrir...".

En un principi no hi ha problema que no es pugui resoldre. En tot obstacle hi trobem un pas, encara que sigui tornar endarrere. Sí, ja ho sé, que als contes tot acaba bé, tot sembla més fàcil del que ens trobem a la realitat, però només ens cal observar una mica amb atenció la naturalesa que ens envolta i descobrirem històries curioses que no deixen de ser senzilles d'entendre i perfectament aptes per aprendre'n alguna cosa de profit.

Com si fos l'inici d'un acudit, ja que no tots els

tenim a les nostres contrades, et proposo un petit joc. S'obre el teló i es veu un os, un llop, un corb i un cérvol moribund. Saps quina relació mantenen els tres vius a l'hora de menjar-se el cérvol, que és mort, tranquil·lament, sota un arbre, lluny dels seus? (Abans de continuar llegint imagina't la teva resposta.)

La primera conclusió és que l'os té tots els números de menjar-se'l sencer, per ser el més fort. Tot i que el llop és més ràpid a trobar la presa, té les de perdre al cos a cos. Qui equilibra les possibilitats que el llop pugui menjar-se'n un bon tros és el corb, que el guia dues vegades. La primera l'encamina cap al difunt i la segona l'alerta de la presència de l'os. El corb fa tot això a canvi d'una petita part del botí que el llop no es menjarà. Així solventen el problema gràcies a una bona associació, que es forja quan els cadells de llop s'acostumen a jugar amb joves corbs. S'estableix un lligam a través de perseguir-se, de tocar-se esporàdicament i sobretot es reconeixen per l'olor. Fortifiquen el vincle entre espècies.

La importància del joc al desenvolupament dels infants està més que demostrat. És una activitat universal i espontània de qualsevol cultura, civilització i edat de la història de la humanitat. Jugant imiten la realitat que viuen, assagen situacions futures, a la vegada que expressen els seus sentiments i les seves emocions. No és un gaudir opcional de la vida, sinó un requisit indispensable com altres activitats vitals com menjar i dormir.

Tenim claríssim que els infants necessiten jugar per viure, però ho tenim tan clar que els adults podem gaudir de la vida a través del joc. Jugar de mil maneres, des d'un passatemps del diari fins a participar en el carnaval disfressat d'alguna cosa que et fa ser allò que no ets per un instant, fins a practicar esports. Tots els exemples possibles ajuden a aclarir la ment i entrenar-la per deslligar nusos de problemes quotidians. Perquè puc confirmar que per viure amb alegria interior cap problema t'ha de fer patir, *hakuna matata*.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 16-02-2024 al 22-02-2024

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Possible atracció fatal en un grup d'amics. Una amistat pot oferir-te una oportunitat laboral. Si et sents inquiet, compta fins a deu abans de parlar, podries vessar-la.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Desitges millorar la teva imatge i no solament pel que fa a l'aspecte físic, també com et veuen els altres. Una persona de més edat, potser el pare, et dona un cop de mà.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Pot haver-hi una connexió de tipus amistosa/sentimental amb una persona d'origen estranger o que viu lluny. Al sector professional avances a poc a poc, però amb seguretat.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Venus per Casa VIII afavoreix que arribis a acords econòmics i si esperes un ajut, pots tenir bones notícies. Si tens parella, podeu assolir més estabilitat o compromís.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

S'activa el sector social i coneixes gent nova. Bon moment per vendre els teus productes perquè trobaràs un públic més receptiu. Gaudeixes de l'art, la música o el teatre.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Ajudes una persona que passa per problemes. El sector de la salut s'activa i pots trobar un tractament més adequat. Professionalment, no et conformes i aspireu a un ascens.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Trobes una activitat que et satisfà i que col·labora en el teu benestar. Si estàs a una aplicació de cites, pots fer una conquesta, però pot ser que no busqueu el mateix.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Si comparteixes habitatge amb la família, podeu tenir diferents punts de vista i caldrà establir límits. Retrobament casual amb alguna amistat d'infantesa o joventut.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Pots viure alguna casualitat o fet molt poc probable que et farà pensar. Si vens d'un període d'incerteses o d'angoixes, entres en una etapa més estable i esperançadora.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Poses ordre a l'economia i pots rebre uns diners amb els quals ja no comptaves. Fas una revalorització tant pel que fa a les coses materials com a les teves prioritats vitals.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Venus transita pel teu signe i et sents més tranquil o amb ganes d'agradar als altres. Organitzes millor el temps lliure per gaudir del que t'agrada fer o dels que estimes.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

T'interesses per la meditació o per anar a classes de ioga perquè vols millorar el teu equilibri interior. Pel que fa a la feina, tens aspiracions que reserves per a tu.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret i Valls

'La piscina'

De Bryce McGuire

Aigües tèrboles

La idea inquietant que alimenta *La piscina*, del nord-americà Bryce McGuire, neix d'un curtmetratge de 2014 de Rod Blackhurst i del mateix Bryce McGuire. Es tracta d'una pel·lícula de por sense massa pretensions, una habitual mostra de terror barat i eficient de cases especialitzades en aquest registre com Blumhouse i Atomic Monster, ambdós estudis productors de *M3GAN* (2022). Rere el film trobem el productor James Wan, responsable de les sagues terrorífiques *Saw*, *Insidious* o *Expediente Warren*, o el mateix Jason Blum, productor de la marca Blumhouse, artífex de films com *La noche de Halloween* o *L'home invisible*.

Després d'un pròleg amb una família assetjada pel terror nocturn d'una piscina, l'acció fa un salt en el temps i ens trobem Ray Walker (Wyatt Russell), un famós jugador de beisbol en hores baixes per culpa d'una malaltia incurable, que es muda a aquesta casa deshabitada amb piscina amb la seva dona, Eve (Kerry Condon -la nominada a l'Oscar per *Almas en pena de Inisherin*); la seva filla adolescent, Izzy, i el petit Elliot. El nou habitat proporciona, sorprenentment, sessions d'hidroteràpia regeneradora a Ray

Walker. Però també pateixen contrapartides amb aparicions i fenòmens paranormals a la piscina que provoquen la gradual desintegració familiar, com un pertinent retrat d'una classe mitjana en crisi existencial amb cases suburbials de somni.

Aquesta pel·lícula ha estat una sorpresa agradable malgrat un conjunt de coses previsibles, repetides o dolentes que no poden malmetre, però, l'atractiu del que és impossible, impensable i rocambolesc en força moments. Tot i no tenir res en comú amb el cinema d'autor, aquesta proposta s'arreglera amb films sobre famílies en descomposició causat d'alguna manera per les males influències de llurs piscines, com és el cas de les pertorbadores *Canino* (2009, Yorgos Lanthimos) o *La ciénaga* (2000, Lucrecia Martel). *La piscina* apunta també que la piscina protagonista es veu nodrida per les aigües subterrànies d'un llac precedent, una premissa que permet arreglar totes aquestes pel·lícules esmentades amb la poètica de l'aigua i els somnis del filòsof Gaston Bachelard, pensador que posava de manifest el poder malèfic de les aigües profundes, quietes o lacustres.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

Albert Pla aterra amb banda a la Nau B1 de Granollers

'Rumbagenarios'. Albert Pla i The Surprise Band. Sala Nau B1, Granollers. Dissabte, 17 de febrer, 22h. Albert Pla presenta aquest dissabte a la Nau B1 un nou concert teatralitzat, amb el seu estil particular. Acompanyat de The Surprise Band, l'inefable i polifacètic artista té les mans lliures i el cos desenfrenat en aquest espectacle en què desenvoluparà un repertori d'una estètica especial, amb una cadència que donarà una nova forma a les seves potents cançons.

Josep M. Flotats, a L'Atlàntida

'La disputa', de Jean-François Prévand. Sala Ramon Montanyà de L'Atlàntida, Vic. Dissabte, 17 de febrer, 20.00h. Josep M. Flotats torna als escenaris interpretant, al costat de Pep Planas, una versió de *La disputa*, obra del francès Jean-François Prévand, que ell mateix ha adaptat i dirigit. Es tracta del combat filosòfic que mantindran Voltaire i Rousseau a l'entorn de conceptes com la igualtat, l'educació o el teatre.

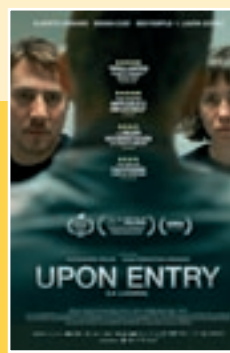
CINECLUB

'Frida'

Estats Units, 2002. Dir.: Julie Taymor. *Frida* presenta la vida torturada i radical de la pintora surrealista mexicana Frida Kahlo. La pel·lícula se centra en els orígens dels seus problemes físics, que tindrien un pes fonamental en la seva obra, i també en la complexa relació amb el seu marit, el pintor muralista Diego Rivera, i amb el revolucionari rus Lev Trotski. Això sense deixar de banda altres embolics sentimentals, estètics i polítics que van tenir lloc durant la seva vida. Basada en el llibre *Frida: a Biography of Frida Kahlo*, de l'escriptora nord-americana Hayden Herrera, aquest *biopic* esdevé un gran mosaic dels moments clau en la vida de Kahlo, mostrant tant la seva faceta artística com la dona que s'amagava darrere del mite. *Frida* va estar nominada als Oscars, als Bafta i als Globus d'Or i va guanyar els Oscars a millor maquillatge i millor banda sonora original.

CINECLUB VIC
Dimarts 20 de febrer
20h - VO en anglès amb
subtítols en català
Espai ETC

'Upon Entry'

Espanya, 2022. Dir. Alejandro Rojas i Juan Sebastián Vasquez. Intriga, drama. Diego, un urbanista veneçolà, i Elena, una ballarina contemporània de Barcelona, es traslladen als Estats Units amb els seus visats aprovats per iniciar una nova vida. La seva intenció és impulsar les seves carreres professionals i formar una família a la terra de les oportunitats. Però en entrar a la zona d'immigració de l'aeroport de Nova York, són traslladats a la sala d'inspecció secundària on seran sotmesos a un desagradable procés d'inspecció pels agents de duanes i a un interrogatori psicològicament extenuant, en un intent de descobrir si la parella pot tenir alguna cosa a amagar.

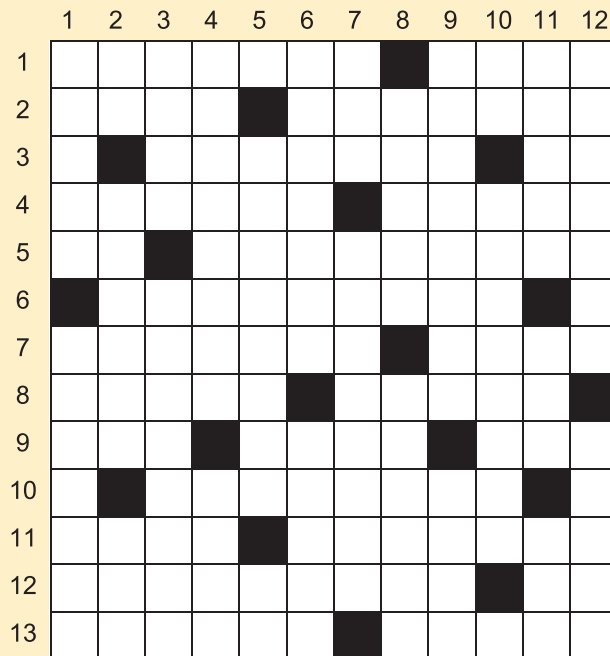
AC GRANOLLERS
Dimarts 20 de febrer
a les 19h
Cinema Edison

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS _ Pau Vidal

HORIZONTALS: 1. Hi guardo els documents de la mala recapta. Casa sense nevera / 2. Ha perdut la cua per culpa del cianur. Mamífers americans dotats d'incisius electrònics / 3. Fa remor. Fongs a casa del copríncep. La terra patida / 4. Bony gros com una bossa de flocs. Per no semblar burro estic ple de vergonya / 5. Obres i no trobes res. Mineral alpí per això mort de fred / 6. El fatigós viatge pels empats de la travessa. Primera hora de demà / 7. Sensacional (o és cosa d'un animal?). Prototipus de dona / 8. Arrel de ser al mig del barranc. La barretina del Papa / 9. Gas xarbotat. Que genera paraules és un mite contra el sentit comú. Anima de pinxo / 10. La quinta a força. Fa lluir el paper en sa pròpia tina. La quinta a forques / 11. La part mòbil de l'estelòmetre. Dibúixols en forma de mitja lluna / 12. Es pren la feina com una expedició a l'Everest. Limiten el referèndum / 13. Tibaré per la banda contrària. Estira en Moncada pàgina a pàgina.

VERTICALS: 1. Massa negra per ser un cabró. Equipatge de l'intel·lectual / 2. Vuit mesos de l'any. Òbviament anvers. No s'han mogut del centre de la Terra / 3. Massa carallots per entendre el curs. Per al palestí és víctima i alhora botxí / 4. És una de les més afectades per la vellesa. Presenten personatges i mons sorprenents / 5. Trident desmanegat. Més que de porques parlen de truges. Abracen el protestantisme / 6. Ens porta la vençuda. Vestit com un paraigua / 7. Mal dia pel regadiu. Gentada que de vegades només són tres / 8. Enquistament d'en Boronat. Segons com somiïn

seran vistos com radicals / 9. Objecte del desig dels diabètics. La noia de la planúria / 10. No deixen expandir-se la Generalitat. Col·locat de manera que pugui seguir dos colobrots. Encara fa remor / 11. Resultat de la suma inversa. Amant ocasional de la Blancaneus. Centre històric de Berga / 12. Ultratjada no, però duta massa enllà sí. Gentalla que no ens inclou mai.

SUDOKUS

Ompliu la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: difícil

			8	9			4	
			7		5			
	3							8
6					7	8	9	
2				6			5	
			5					
7	6		3	5	4		8	2
	4		2	7	9			5
			3	6	8			

Dificultat: molt fàcil

					4	5	2	
6	7	5	8	1	2	3	4	9
2	3	4	5				7	8
		7	3	8	9			
			2			6	8	7
4	8			7	5	9	3	
7	4	6		5				3
9	5						6	4
3	2		4					

QUADRE NUMÈRIC

	-	4	+	8	7
-		-		-	
	+	7	-	6	2
-		+		-	
2	+		-		-2
0		2		-7	

SOPA DE LLETRES

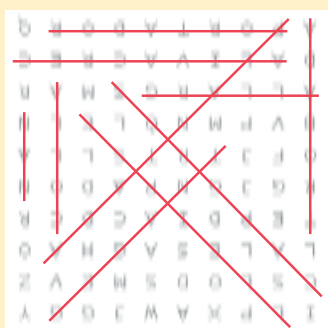
I	L	P	X	A	W	J	G	G	Y
C	S	L	O	D	S	M	E	V	Z
L	A	L	E	S	A	G	H	A	O
T	E	P	D	I	A	C	D	C	R
R	G	J	G	N	P	A	D	O	N
O	F	T	R	T	S	I	I	A	
B	V	P	M	N	Ò	L	E	L	N
A	L	L	A	R	G	S	M	A	R
D	A	L	I	V	A	C	R	E	C
A	P	O	R	T	A	D	O	R	Q

Trobeu aquestes paraules a la sopa de lletres. Poden anar en qualsevol direcció. Les paraules poden compartir lletres a mesura que es creuen.

- Capgròs
- Cercavila
- Colla
- Gegants
- Gralla
- Espiell
- Nan
- Plantada
- Portador
- Trobada

SOLUCIONS

	-7	2	0		
-2	6	-	5	+	2
	-	+		-	
2	6	-	7	+	1
	-		-		
	8	+	4	-	3

1	5	2	8	9	6	3	4	7
4	8	6	7	3	5	2	1	9
9	3	7	1	4	2	5	6	8
6	1	5	4	2	7	8	9	3
2	7	8	9	6	3	4	5	1
3	9	4	5	1	8	7	2	6
7	6	9	3	5	4	1	8	2
8	4	1	2	7	9	6	3	5
5	2	3	6	8	1	9	7	4

Dificultat: difícil

8	1	9	7	3	4	5	2	6
6	7	5	8	1	2	3	4	9
2	3	4	5	9	6	1	7	8
1	6	7	3	8	9	4	5	2
5	9	3	2	4	1	6	8	7
4	8	2	6	7	5	9	3	1
7	4	6	9	5	8	2	1	3
9	5	8	1	2	3	7	6	4
3	2	1	4	6	7	8	9	5

Dificultat: molt fàcil

1	C	A	R	P	E	T	A	I	G	L	U		
2	A	N	U	R	E	D	E	N	T	A	L		
3	R	C	O	P	R	I	N	S	T				
4	O	B	S	O	C	R	E	M	O	L	I	T	A
5	B	A	R	A	N	A	L	I	A				
6	V	I	A	C	R	U	C	I	S	D			
7	B	E	S	T	I	A	L	N	E	N	A		
8	A	R	A	N	E	T	I	M	A	R	A		
9	G	A	V	A	N	E	T	I	N	A	X		
10	A	N	S	E	T	I	N	A	U				
11	T	E	L	O	L	U	N	U	L	E	S		
12	G	R	I	M	P	A	D	O	R	M			
13	E	R	A	S	E	T	S	I	R	G	A		